

Protokol

Litteraturstudie: Elevtrivsel i gymnasieskolen

Forskningsspørgsmål:

Forskningsspørgsmålet og underspørgsmål, der ligger til grund for litteraturstudiet af elevtrivsel i gymnasieskolen er følgende:

- Hvad ved vi om elevtrivsel (fagligt og socialt) i gymnasieskolen? Hvad skaber faglig og social trivsel for eleverne i gymnasiet? Hvilken betydning har hhv. undervisnings- og læringsmiljø og det sociale miljø/liv for elevtrivsel? Hvilke initiativer/interventioner i gymnasieskolen har positiv effekt på at skabe elevtrivsel?
- Hvad forstås som elevtrivsel i litteraturen?

Definitioner og afgrænsninger:

Litteratursøgningen er afgrænset til at fokusere på elevtrivsel i gymnasiet. Studier der alene behandler elevtrivsel i forhold til grundskoleelever, erhvervsuddannelse eller videregående uddannelse er sorteret fra. Imidlertid er der mange studier som både behandler elevtrivsel på grundskole- og gymnasieniveau. Disse studier er medtaget. Der er i en i forskningslitteraturen overlap og gråzoner mellem studier af trivsel og mental sundhed. De selekterede studier beskæftiger sig med spørgsmål, der anses som relevante for trivsel blandt elever og trivsel i skolen.

Litteraturstudiets formål

Formålet med litteraturstudiets har været at ...

- Give et indblik i, hvilke forskningsspørgsmål eksisterende studier på området beskæftiger sig med
- Give et overblik over de centrale temaer/problemstillinger i litteraturen på området.
- Give et indblik i, hvad litteraturen beskæftiger sig med, og hvad den ikke beskæftiger sig med.
- Få et indblik i og overblik over teoretiske og metodiske tilgange i litteraturen på området og hvilke betydninger det har for de fund, der skrives frem.
- Inspirere til nye måder at undersøge feltet på ved at opsøge studier, som anskuer elevtrivsel fra forskellige eller/og andre steder fra, fx gælder det for de studier der i denne oversigt søge at få eleverne egne forståelse af trivsel i spil
- Bidrage til at kaste lys over de sammenhænge, der konstituerer problemet
- Få indblik i, hvordan forskningsfeltets kontekst og historik skrives frem
- Få indblik i de grundantagelser studierne på området hviler på med henblik på at få indsigt i sammenhænge mellem metodologi og resultater.

Litteraturstudiets design:

Der er gennemført to søgeprocesser, en for international viden og en for skandinavisk viden. Internationale søgninger søges i databasen ERIC og Psycinfo

- Der er udelukkende søgt efter udgivelser publiceret på dansk, engelsk, norsk eller svensk
- Der er udelukkende søgt efter udgivelser publiceret i perioden 2008 – 2018
- Der er søgt efter udgivelser, der omhandler sammenlignelige skolesystemer, dvs. OECD eller EU lande.
- Der er søgt efter studier, der omhandler gymnasieskolen

Noget om det danske som ikke nødvendigvis har været peer reviewed (nogle er faktisk frasorteret i første omgang af den grund)

Skandinavisk søgning er udført i følgende databaser:

Danmark:

- Bibliotek.dk
- Forskningsdatabasen

Sverige:

- Libris
- DiVa – Digitala Vetenskapliga Arkivet
- SwePub - Vetenskaplig publicering vid svenska lärosäten

Norge:

- Oria
- CRISTin - Current Research Information System in Norway
- Norart - Norske og nordiske tidsskriftartikler

Endelig er der inddraget referencer fra referencer. Referencer fra referencer er inddraget for at sikre, at alle væsentlige studier kom med i litteraturstudiet. Disse studier har været underlagt de samme afgrænsninger, som gælder for de øvrige søgninger.

I søgningerne bag forskningsoversigten har der været fast en øvre vejledende grænse gældende for alle forskningsoversigter i Pædagogisk indblik på 160 studier. Disse studier er udvalgt sådan, at de giver et bredt indblik i forskningsfeltet, enten teoretisk, metodisk eller gennem forskningsfund. Ligeledes er studierne udvalgt sådan, at de overordnet set medvirker til at repræsentere forskningsfeltet internationalt såvel som nationalt. I dette studie er 176 studier læst i fuldtekstversionen.

Søgeord

Søgestreng i internationale databaser:

ERIC og Psycinfo

```
((DE "Grade 10") OR (DE "Grade 11") OR (DE "Grade 12") OR (DE "High Schools") OR (DE "Secondary Education") OR (DE "Secondary School Students") OR (DE "High School Students") OR (DE "Secondary School Students") OR (DE "Late Adolescents") OR TI "sixth form" OR SU "sixth form" OR AB "sixth form" OR TI "upper school" OR SU "upper school" OR AB "upper school" OR (DE "Secondary Schools")) AND (TI(well-being or wellbeing or "well n1 being") OR SU (well-being or wellbeing or "well n1 being") OR AB (well-being or wellbeing or "well n1 being") OR ((DE "Mental Health") OR TI mental n1 health OR SU mental n1 health OR AB mental n1 health) OR (TI ( social N1 relation* OR social N1 competen* OR social N1 develop* OR well-being or wellbeing or well n1 being OR connectedness ) OR AB ( social N1 relation* OR social N1 competen* OR social N1 develop* OR well-being or wellbeing or well n1 being OR connectedness ) OR SU ( social N1 relation* OR social N1 competen* OR social N1 develop* OR well-being or wellbeing or well n1 being OR connectedness )) AND (School and educational environment) Not (DE "Attention Deficit Hyperactivity Disorder") OR (DE "Autism") OR (DE "Pervasive Developmental Disorders") OR (DE "Asperger Syndrome") Limits: Peer reviewed 2008-2018
```

Dansk, norsk og svensk:

```
DK: (Gymnasi* OR Stx OR Htx OR Hhx OR hf) AND (sund* OR Triv* OR velvær*)  
N: (videregående skole* OR gymnasium* OR gymnas*) AND (velvære OR trivsel)  
S: (Gymnasie* OR Gymnasieskola* OR gymnasieakademin*) AND (välbefin* OR trevnad OR trivsel OR trivas OR ötriv* OR ”må bra” OR belåtenhet OR hälsa* OR ohälsa)
```

Screening, herunder kriterier for inklusion og eksklusion

Al litteratur har været igennem en screeningsproces med de herunder anførte kriterier for in- og eksklusion:

Inklusion:

- Studiet beskæftiger sig med et eller flere af undersøgelsesspørgsmålene
- Det markeres, hvis studiet er et metastudie
- Der inddrages kun akademiske dokumenttyper, inkl. teoretiske udgivelser, konferencepapirer og ikke mindst empiriske studier.

Eksklusion:

- Forkert dokumenttype: Editorials, kommentarer, anmeldelse, policy dokumenter, biografier, uddannelsesopgaver: specialer, masteropgaver, bacheloropgaver.

- Forkert udgivelsestidspunkt: Studiet er udgivet før 2008
- Forkert land: Studiet indeholder ikke data fra OECD- eller EU-lande. Studiet ekskluderes, hvis empirien ikke er produceret i et af disse lande.
- Forkert uddannelsesområde: Studiet undersøger ikke elevtrivsel på gymnasieniveau.
- Forkert sprog: Studiet er ikke publiceret på dansk, norsk, svensk eller engelsk.
- Forkert fokus: Studiet har ikke fokus på elevtrivsel

Videnskondensering

Kondenseringen fokuserer på at besvare undersøgelsesspørgsmålene:

Kondenseringen skal referere oplysninger om:

- Hvad var forskningens formål?
- Hvad var forskningsspørgsmålene?
- Hvad var forskningsfundene?
- Hvilke tilgange blev anvendt o teoretisk, metodisk, analysestrategisk?
- I hvilken kontekst blev forskningen udarbejdet? o I hvilke(t) land(e)?
- Hvad bidrager studiet med i forhold til feltet?
- Hvad bidrager studiet med i forhold til forskningsspørgsmålene?

Litteraturstudiet

Litteraturstudiet skal ud over at formidle et overblik over den eksisterende forskning på feltet også beskrive baggrunden for de studier, der er lavet, kronologien og de teoretiske og metodiske tilgange, der er opereret med.

Samlet antal studier lagt ind i EPPI: 5591

Dubletter: 477

Derfor i alt: 5.114 studier i EPPI

176 studier er læst i fuldtekstversionen. Efter endnu en screening af disse 176 studier, blev yderligere 123 studier ekskluderet (på baggrund af ovenstående eksklusionskriterier). Forskningsoversigten er derfor baseret på i alt 53 studier.